

Pont del Ferrocarril

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Damunt del Ter
Emplaçament	A la part sud-oest del nucli antic. Uneix la riba esquerra del riu Ter amb la dreta per sota de les costes i la font del Bufí.
Alçada:	535,7

Coordenades:

Latitud:	42.097916363478
Longitud:	2.2238934654914
UTM Est (X):	435823
UTM Nord (Y):	4660940

Classificació

Número de fitxa	08237 - 111
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Any	1880
Autoria de l'element:	La Maquinista Terrestre i Marítima
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'estructura de ferro es conserva en bon estat ja que degut al seu ús continuat com a pas del ferrocarril de la línia Barcelona-Puigcerdà constantment s'hi han de fer obres de reparació i manteniment com ara el pintat de l'estructura metàl·lica o el repàs dels cargols i bolons.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Pública
Titular:	Red Nacional del Ferrocarriles Españoles (RENFE). Gobierno de España

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Pere Cascante i Torrella
ds., 29/07/2023 - 15:59

Descripció

Es tracta d'un pont de ferro construït al damunt del Ter i del canal de Can Guixà que es sosté mitjançant sis pilars de pedra i formigó de secció ovalada amb una segona estructura rectangular o cos més petit que té la funció de sostenir l'estructura del pont la qual està construïda en ferro colat mitjançant sis bigues de ferro totalment idèntiques en quant a llum i fabricació i protegit amb baranes metàl·liques. Actualment està pintat en color verd. Dos dels pilars han estat restuarats recentment

Observacions:

Guarda moltes similituds amb el pont de les Illes també a Sant Quirze de Besora, el de la colònia o Farga de Bebiè, el pont de Borgunyà i molts altres. El pont va tenir una important reforma el 1930 tal i com es pot veure en una placa situada en el mateix pont i on hi posa "Sociedad española de construcciones Galindo, Bilbao". Algunes passerelles estan en mal estat

Història

La història del ferrocarril ens ve propiciada per un intent el 1844 de construir un ferrocarril que unís les poblacions de Vic i Ripoll i a la vegada funcionés com a mitjà articulador de les diferents fàbriques i colònies tèxtils que s'anaven desenvolupant al llarg del curs del riu Ter. Aquest primer intent promogut per l'empresa *El veterano cabeza de hierro* pretenia extreure el carbó de les mines ripolleses d'Ogassa i Sant Martí de Surroca i transportar-lo fins a Barcelona ja que aquesta tasca era portada a terme pels traginers a través del camí ral. El 1847 l'empresa explotadora de les mines rep una primera llicència per a construir un ferrocarril entre Barcelona i França passant per Camprodon i Sant Joan de les Abadesses. A través de les desavinences entre l'empresa concessionària i la propietat de les mines van provocar que aquesta primera concessió fos traspasada a Girona Hermanos Clavé i Cia i van fundar la companyia camins de ferro entre Barcelona i Granollers la qual inicià la construcció de la línia que va arribar fins a Granollers. L'any 1954 i degut als problemes i recursos que la companyia havia d'esmerçar en aquesta línia es va abandonar el projecte de fer arribar el ferrocarril fins a Sant Joan i la concessió passés a mans d'una nova companyia. *Ferrocarrils i mines de Sant Joan de les Abadesses*, creada el 1877 amb l'objectiu de reprendre la construcció d'aquesta nova línia ferroviària. L'objectiu era transportar el carbó de les mines d'Ogassa i Surroca per mitjà de vagonetes fins a l'estació de Torralba de Sant Joan i d'aquí carregar-les en el ferrocarril fins a Barcelona passant per les comarques del Ripollès, Osona, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Barcelona. El pas entre la línia Barcelona- Granollers propietat de la companyia de Ferrocarrils de Barcelona Tarragona i França i la línia Granollers Sant Joan es feia per mitjà de peatges que es feien pagar als diferents combois. En el cas de Sant Quirze la companyia de *caminos de hierro del Norte de España* havia arrendat els drets de les mines de carbó de Sant Joan i de les del ferro de Ribes. Els 24 ponts que hi ha entre Vic i Sant Joan de les Abadesses els va construir la Maquinista Terrestre i Marítima. La construcció de les trinxeres Aquesta línia va arribar a Sant Joan el 1880.

El 1904 un tractat entre França i l'estat Espanyol va comportar la creació de dues línies transpirinenques catalanes. La de Lleida-La Pobla de Segur i Saint Giron i la de Ripoll-la Tor de Querol tenint Ripoll com a estació internacional i d'enllaç amb les línies existents en direcció Vic. L'estat va assumir la construcció d'aquesta nova línia amb ample ibèric que va ser finalitzada el 1929 amb doble via (ample ibèric i

internacional). Passada la guerra aquesta línia es va mantenir fins el 1970 on es van començar a tancar algunes línies. Coincidint amb el tancament de les mines d'Ogassa el 1967 hi va haver un declivi de convois en aquesta línia entre Ripoll i Sant Joan de les Abadesses que va haver de clausurar el 1980. A partir de 1984 i degut a un pla de racionament entre l'estat i la companyia concessionaria RENFE per a eliminar les línies deficitaries hi havia prevista l'eliminació de la R3 i també la línia entre Lleida i la Pobla de Segur cosa que no va ser possible gràcies als acords entre la Generalitat de Catalunya i el ministeri de foment que van mantenir actives ambdues línies fins a l'actualitat.

Bibliografia

NADAL I FARRERAS, MANEL; La permeabilització dels Pirineus i el Ferrocarril. Barcelona-Ripoll-Puigcerdà-La Tor de Querol-Tolosa de Llenguadoc.

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial

[https://wikipedia.org >wiki>línia Barcelona Ripoll](https://wikipedia.org/wiki/l%C3%ADnia_Barcelona_Ripoll)

[https:// transpirenaico.iguadix.es>content >història](https://transpirenaico.iguadix.es/content/hist%C3%B3ria)

[https:// www.trenscat.com>renfe>stquirzebesora_ct](https://www.trenscat.com/renfe/stquirzebesora_ct)

[https://www.consorcidelter.cat>rutes>comunicacions>pont del Ferrocarril](https://www.consorcidelter.cat/rutes/comunicacions/pont_del_Ferrocarril)

